

Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Ενημερωτική Επισκόπηση # 1

Οκτώβριος 2023

Περιεχόμενα Επισκόπησης

Αποπομπή Προέδρου Βουλής των Αντιπροσώπων 1

Απεργία Σεναριογράφων-Ηθοποιών Hollywood..... 2

Αγωγή FTC εναντίον Amazon 2

Δίκη Υπ. Δικαιοσύνης και Πολιτειών έναντι Google..... 3

Απαγόρευση οπλοκατοχής στο New Mexico 4

Περιγραφή

Η σειρά Ενημερωτικής Επισκόπησης για σημαντικές εξελίξεις και σημαίνοντα θέματα του πολιτικού και δικαιοσύνης συστήματος των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (Η.Π.Α.) εκδίδεται από το [Κέντρο Έρευνας Δημοκρατίας και Δικαίου](https://kedid.org) (ΚΕΔΗΔ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος «[Πολιτικές και Δικαιϊκό Σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής](https://kedid.org)» (USPOLJUST) του ΚΕΔΗΔ, με σκοπό την συνοπτική ενημέρωση του Ελληνικού κοινού επί των ανωτέρω θεμάτων.

Την επιστημονική επιμέλεια της σειράς έχει ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του προγράμματος, Δρ Αλέξανδρος Κυριακίδης.

Copyright © 2023 | All Rights Reserved

Κέντρο Έρευνας Δημοκρατίας και Δικαίου (ΚΕΔΗΔ)
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας,
Θεσσαλονίκη, 54636
Τηλ.: 2310 891 486
<https://kedid.uom.gr/>
kediduom@gmail.com

Απόψεις που εμπεριέχονται ή εκφράζονται εντός της παρουσίασης δημοσίευσης είναι του εκάστοτε συγγραφέως και δεν αντιπροσωπεύουν το ΚΕΔΗΔ ή τα μέλη αυτού, ούτε το ΚΕΔΗΔ αποδέχεται κατ' ανάγκην τις απόψεις αυτές.

*Φωτογραφία κεφαλίδας εξωφύλλου:
<https://www.visitthecapitol.gov/explore/the-capitol>

Αποπομπή Προέδρου Βουλής των Αντιπροσώπων

Δρ Αλέξανδρος Κυριακίδης¹

Για πρώτη φορά στην ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (Η.Π.Α.), στις 3 Οκτωβρίου 2023 [αποπέφθηκε](#) από τη θέση του ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Ρεπουμπλικανός Βουλευτής Kevin McCarthy, με 216 ψήφους υπέρ και 210 κατά. Ο McCarthy είχε ψηφισθεί (με την ακριβώς ίδια αναλογία ψήφων) Πρόεδρος της Βουλής μόλις 10 μήνες πριν, μετά από μαραθώνια διαδικασία 15 αλληπάλληλων ψηφοφοριών στη Βουλή. Για να καμφθούν οι αντιρρήσεις στην εκλογή του από μέλη της ακροδεξιάς πτέρυγας του Ρεπουμπλικανικού κόμματος, επονομαζόμενης ως Ομάδα της Ελευθερίας (Freedom Caucus), ο McCarthy, μεταξύ έτερων παραχωρήσεων, συμφώνησε και στην αλλαγή του Κανονισμού της Βουλής, επιτρέποντας πλέον την κατάθεση πρότασης Ψηφίσματος (Resolution) για κένωση του αξιώματος του Προέδρου (επί της ουσίας, αποπομπή του κατέχοντος το αξίωμα) από οποιονδήποτε Βουλευτή ατομικά, έναντι του προϊσχύοντος (από το 2019) καθεστώτος, σύμφωνα με το οποίο τέτοιο Ψήφισμα ήταν δυνατό να κατατεθεί μόνον υπό την καθοδήγηση Κοινοβουλευτικής Ομάδας (καθιστώντας, εν τοις πράγμασι, αναγκαία τη συμφωνία τουλάχιστον της κοινοβουλευτικής ηγεσίας πολιτικού κόμματος εντός της Βουλής).

Τα μέλη της Ομάδας, με περισσότερο προβεβλημένο το Ρεπουμπλικανό Βουλευτή της Florida Matt Gaetz, διαφώνησαν με την επίτευξη συμβιβασμού στις 30 Σεπτεμβρίου, κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, από τον McCarthy (και τα έτερα μέλη του Ρεπουμπλικανικού κόμματος) για – έστω και προσωρινή – συνέχιση χρηματοδότησης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης από το Κογκρέσο έως τις 17 Νοεμβρίου. Μη συμφωνία θα οδηγούσε στην παύση λειτουργίας σχεδόν όλης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της συντριπτικής πλειονότητας των δημοσίων ομοσπονδιακών υπηρεσιών, και τη θέση σε διαθεσιμότητα εκατοντάδων χιλιάδων ομοσπονδιακών δημοσίων υπαλλήλων (περιλαμβανομένου στρατιωτικού προσωπικού, το οποίο θα έπρεπε μεν να εργασθεί, αλλά δίχως μισθό). Τα μέλη της Ομάδας όμως επιχειρηματολόγησαν ότι οποιαδήποτε συμφωνία θα έπρεπε να ικανοποιεί τα αιτήματά τους, κυρίως όσον αφορά σε δραστική περικοπή δαπανών με σκοπό τη μείωση του δημοσίου χρέους και στη μη συνέχιση παροχής οικονομικής βοήθειας στην Ουκρανία.

Στις 3 Οκτωβρίου, μόλις 3 ημέρες μετά την επίτευξη της προσωρινής συμφωνίας, ο Gaetz κατέθεσε πρόταση Ψηφίσματος ανακηρύσσοντας τη θέση του Προέδρου της Βουλής κενή (προτείνοντας, τοιουτοτρόπως, την επί της ουσίας αποπομπή του McCarthy). Το νομοσχέδιο υπερψηφίστηκε από όλους τους Δημοκρατικούς, οι οποίοι είχαν εκ προϋμίου καθορίσει ότι δε θα προσέτρεχαν σε βοήθεια του McCarthy (ψηφίζοντας κατά της αποπομπής), από τον Gaetz, και από επιπλέον 8 Ρεπουμπλικανούς Βουλευτές, οι οποίοι ήταν και εξ αυτών που είχαν αρνηθεί να παρέχουν υποστήριξη στην υποψηφιότητα του McCarthy για Πρόεδρο της Βουλής τον Ιανουάριο. Με τον Πρόεδρο να έχει αποπεμφθεί, ορίστηκε ο Ρεπουμπλικανός Βουλευτής της North Carolina Patrick McHenry προσωρινός Πρόεδρος (Speaker pro tempore), και υπήρξε αναστολή των περισσότερων εργασιών της Βουλής έως ότου ολοκληρωθούν διεργασίες εντός των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και προταθούν νέοι υποψήφιοι για το αξίωμα. Επικρατέστερος φαίνεται, έως τώρα, ο Βουλευτής του Ohio Jim Jordan – μέλος της Ομάδας Ελευθερίας – ο οποίος έχει λάβει και τη στήριξη του τέως Προέδρου Η.Π.Α. Donald J. Trump, του οποίου θερμότες υποστηρικτές είναι αρκετά μέλη της Ομάδας, μεταξύ τους και ο Jordan.

¹ Λέκτορας Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου (EPLO), Υπεύθυνος Λειτουργίας και Ερευνών ΚΕΔΗΔ.

Απεργία Σεναριογράφων-Ηθοποιών Hollywood

Κασσάνδρα Χατζηϊορδάνου²

Στις 2 Μαΐου 2023, το σωματείο των σεναριογράφων στις Η.Π.Α. «Writers Guild of America» (WGA) [ξεκίνησε](#) την πρώτη απεργία μετά από 15 έτη, με το 97.85% των μελών να ψηφίζουν υπέρ. Η απόφαση πάρθηκε λόγω της αντιπαράθεσης με την Ένωση Παραγωγών Κινηματογράφου και Τηλεόρασης, «Alliance of Motion Picture and Television Producers» (AMPTP) σχετικά με τη νέα 3ετή συλλογική σύμβαση εργασίας. Τα [αιτήματα](#) του WGA περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων: αύξηση μισθών, αύξηση του ποσοστού για κάθε επανάληψη μιας τηλεοπτικής εκπομπής, σειράς, κλπ., αύξηση υποχρεωτικού αριθμού σεναριογράφων στις τηλεοπτικές σειρές, παροχή bonus από υπηρεσίες streaming (όπως Netflix, Disney+, κλπ.) και περιορισμοί στη χρήση λογισμικών και προγραμμάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Περίπου 2 μήνες μετά, στις 14 Ιουλίου 2023 το σωματείο των ηθοποιών «Screen Actors Guild-American Federation of Television and Radio Artists» (SAG-AFTRA), προχώρησε κι αυτό, με υπερψήφιση του 98% των μελών του, σε [απεργία](#), μετά από ασυμφωνία με την AMPTP σχετικά με τη δική τους 3ετή συλλογική σύμβαση εργασίας, με παρόμοια [αιτήματα](#). Για πρώτη φορά μετά από 63 χρόνια τα δύο σωματεία απεργούσαν ταυτόχρονα, και, λόγω αυτού, πάγωσαν οι παραγωγή, προβολή, πρεμιέρες, κλπ., σχεδόν όλων των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών.

Μετά από διαρκείς και έντονες διαπραγματεύσεις 5 μηνών, και με κίνδυνο τα μέλη της AMPTP, όπως μεγάλα studios, να υποστούν σημαντικές ζημιές εν όψει της έναρξης της νέας τηλεοπτικής σεζόν, η απεργία του WGA [έληξε](#) στις 27 Σεπτεμβρίου μετά την επίτευξη μίας, κατ' αρχήν, συμφωνίας. Με τη συμφωνία, η οποία εκτιμάται ότι φτάνει τα [\\$233 εκατομμύρια](#), οι σεναριογράφοι κέρδισαν αρκετά σημαντικές [παραχωρήσεις](#) επί των αιτημάτων τους. Παράλληλα, το SAG-AFTRA ξεκίνησε τις [διαπραγματεύσεις](#) με την AMPTP στις 2 Οκτωβρίου 2023, η οποίες [συνεχίζονται](#).

Αγωγή FTC εναντίον Amazon

Κασσάνδρα Χατζηϊορδάνου

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2023, η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των Η.Π.Α. (Federal Trade Commission – FTC), μαζί με τους Πολιτειακούς Γενικούς Εισαγγελείς 17 Πολιτειών³, [κατέθεσαν](#) ενώπιον του Ομοσπονδιακού Πρωτοδικείου της Δυτικής Περιφέρειας της Washington, [αγωγή](#) κατά της εταιρείας Amazon.com, Inc. για παράβαση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας.

Η FTC ισχυρίζεται ότι οι μονοπωλιακές πρακτικές που έχει υιοθετήσει η Amazon πλήττουν δεκάδες εκατομμύρια Αμερικανούς καταναλωτές και εκατοντάδες χιλιάδες επιχειρήσεις μέσω, μεταξύ άλλων:

- αντι-εκπτώτικων τακτικών που αποτρέπουν πωλητές και έτερους παρόχους διαδικτυακών αγορών να έχουν χαμηλότερες τιμές (π.χ., μόλις η Amazon διαπιστώσει πώληση προϊόντος σε χαμηλότερη τιμή,

² Ερευνήτρια ΚΕΔΗΔ, απόφοιτη Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

³ Connecticut, Delaware, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, New Jersey, New Hampshire, New Mexico, Nevada, New York, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, and Wisconsin.

το 'θάβει' τόσο κάτω στη λίστα εύρεσης αποτελεσμάτων που το καθιστά, εν τοις πράγμασι, αόρατο στους καταναλωτές),

- προϋπόθεσης χρήσης της υπηρεσίας της Amazon για πακετάρισμα, αποστολή, κλπ., προϊόντων από τους πωλητές για να δικαιούνται να κατατάξουν τα προϊόντα τους ως «Prime»,
- δραματικής αύξησης «άχρηστων» διαφημίσεων έναντι οργανικών αποτελεσμάτων εύρεσης προϊόντων (junk ads),
- προώθησης δικών της έναντι ανταγωνιστικών προϊόντων,
- αύξησης διαφόρων διαμεσολαβητικών χρεώσεων σε πωλητές (π.χ., διαφημιστικές χρεώσεις), με αποτέλεσμα οι πωλητές να καταβάλουν στην Amazon σχεδόν το 50% των συνολικών εσόδων τους.

Η Amazon, [σημερινής αξίας](#) 1.3 τρισεκατομμυρίων δολλαρίων, η οποία [ηγείται](#) του διαδικτυακού εμπορίου με άνω του 1/3 (37.8%) των συνολικών διαδικτυακών πωλήσεων, ισχυρίζεται πως η [αγωγή είναι αβάσιμη](#), και πως οδηγεί σε αύξηση των τιμών, καθυστέρηση παράδοσης των παραγγελιών και, εν τέλει, αρνητικές επιπτώσεις στις επιχειρήσεις που συνεργάζονται μαζί της.

Δίκη Υπ. Δικαιοσύνης και Πολιτειών έναντι Google

Ολγα Ροδάτου⁴

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2023 [ξεκίνησε](#) στο Ομοσπονδιακό Πρωτοδικείο της πρωτεύουσας των Η.Π.Α. (Washington, D.C.) η δίκη της από 20 Οκτωβρίου 2020 [αγωγής](#) του Υπουργείου Δικαιοσύνης των Η.Π.Α. και Γενικών Εισαγγελέων 11 Πολιτειών⁵ κατά της εταιρείας Google (με [αξία](#) 1.7 τρισεκατομμυρίων δολαρίων), για διαστρέβλωση του ανταγωνισμού και μονοπωλιακές πρακτικές, ιδιαιτέρως όσον αφορά στη μηχανή αναζήτησης της στο διαδίκτυο, η οποία [χρησιμοποιείται](#) για περίπου το 90% των αναζητήσεων στις Η.Π.Α. και απέφερε στην εταιρεία σχεδόν 100 δισεκατομμύρια δολάρια έσοδα το έτος 2022. Η δίκη θα συνεκδικασθεί μαζί με την [προσφυγή](#) που κατέθεσαν Γενικοί Εισαγγελείς από 33 Πολιτείες⁶ μαζί με τις Περιοχές των Η.Π.Α. (U.S. Territories) Guam και Puerto Rico, και την πρωτεύουσα Washington, D.C.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση [κατηγορεί](#) την εταιρία [ότι](#), καταβάλλοντας δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως στην Apple, LG, Motorola, και άλλες εταιρίες, εξασφάλιζε ότι η μηχανή αναζήτησης της ήταν η προεπιλεγμένη ή ακόμη και η μόνη μηχανή αναζήτησης σε φορητές και έτερες συσκευές των εταιρειών αυτών, και ότι, μέσω συμβολαίων, συσκευές με λειτουργικό σύστημα Android είχαν προεγκατεστημένες εφαρμογές και υπηρεσίες της. Μεταξύ άλλων, αυτό δημιούργησε σταθερή ροή δεδομένων χρηστών προς

⁴ Πρακτική άσκηση στο ΚΕΔΗΔ, προπτυχιακή φοιτήτρια Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

⁵ Arkansas, Florida, Georgia, Indiana, Kentucky, Louisiana, Mississippi, Missouri, Montana, South Carolina, Texas.

⁶ Colorado, Nebraska, Arizona, Iowa, New York, North Carolina, Tennessee, Utah, Alaska, Connecticut, Delaware, Hawaii, Idaho, Illinois, Kansas, Maine, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Dakota, Vermont, West Virginia, Wyoming.

την Google, ενισχύοντας κυκλικά τα ανωτέρω αλλά και εγείροντας θέματα προσωπικών δεδομένων. Η συνεκδικαζόμενη υπόθεση αφορά συγκεκριμένα στη μηχανή αναζήτησης της εταιρείας, και υποστηρίζεται από τους Γενικούς Εισαγγελεείς ότι η εταιρεία εισήλθε σε προνομιακές συμφωνίες, θέτοντας σε μειονεκτική θέση μηχανές αναζήτησης άλλων εταιριών.

Αυτή η δίκη είναι στον απόηχο της [αντιμονοπωλιακής υπόθεσης του 1998 κατά της Microsoft](#), η οποία [αφορούσε](#) στην παράνομη ομαδοποίηση προϊόντων από τη Microsoft με σκοπό τον αποκλεισμό ανταγωνιστών της, και στην οποία το δικαστήριο απεφάνθη υπέρ της κυβέρνησης. Η [δίκη](#) αναμένεται να διαρκέσει περίπου τρεις μήνες και πραγματοποιείται χωρίς την εμπλοκή ενόρκων. Εάν το δικαστήριο αποφανθεί υπέρ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι [πιθανές κυρώσεις](#) κατά της Google κυμαίνονται από πρόστιμα έως αναδιάρθρωση της εταιρείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι, πλέον των ανωτέρω 2 συνεκδικαζόμενων υποθέσεων, υπάρχει και τρίτη [αγωγή](#) που έχει κατατεθεί έναντι της Google με πρωτοβουλία του Γενικού Εισαγγελέα του Texas μαζί με τους Γενικούς Εισαγγελεείς 9 Πολιτειών⁷, με κατηγορίες διαστρέβλωσης της αγοράς διαδικτυακών διαφημίσεων από την εταιρεία.

Απαγόρευση οπλοκατοχής στο New Mexico

Ολγα Ροδάτου

Σύμφωνα με την κρατούσα ερμηνεία της 4^{ης} [Τροποποίησης](#)⁸ του Συντάγματος των Η.Π.Α., η οπλοκατοχή είναι νόμιμη για τους πολίτες (πλην εξαιρέσεων), οι οποίοι δύνανται να λάβουν, άνευ συγκεκριμένης αιτιολογίας (π.χ., για κυνήγι), άδεια να φέρουν όπλο είτε φανερά (open carry license) είτε κεκαλυμμένα (concealed carry license).

Στις 8 Σεπτεμβρίου του 2023, η Κυβερνήτης της Πολιτείας New Mexico, Michelle Lujan Grisham, επέβαλε [απαγόρευση της οπλοφορίας](#) (πλην αστυνομικών οργάνων ή προσωπικού ασφαλείας με σχετική άδεια) – είτε εμφανούς είτε κεκαλυμμένης – για 30 ημέρες σε δημόσιους χώρους πόλεων η περιφερειών της Πολιτείας που έχουν σωρευτικά, κατά μέσο όρο, 1.000 ή περισσότερα βίαια εγκλήματα ανά 100.000 κατοίκους από το 2021 και άνω των 90 επισκέψεων σε τμήματα επειγόντων περιστατικών νοσοκομείων που να σχετίζονται με τραυματισμούς από όπλα ανά 100.000 κατοίκους, αλλά επέβαλε και πλήρη απαγόρευση άνευ κριτηρίων σε όλη την Πολιτεία σε Πολιτειακή περιουσία, δημόσια σχολεία, και δημόσια πάρκα. Η διαταγή εκδόθηκε σε συνέχεια [κήρυξης](#) της Πολιτείας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (δημόσιας υγείας) μία ημέρα πριν, λόγω περιστατικών βίας με όπλα, κυρίως του πρόσφατου [περιστατικού](#) θανάτου ενός 11χρονου παιδιού από πυροβολισμό.

Υπήρξαν εντονότερες αντιδράσεις, μεταξύ των οποίων και από αρχηγούς επιμέρους αστυνομικών σωμάτων, ο ένας εκ των οποίων, ο οποίος ηγείται του αστυνομικού σώματος της περιφέρειας με την μεγαλύτερη πόλη της Πολιτείας (Albuquerque), [δήλωσε](#) ότι δεν θα την εφαρμόσει διότι είναι αντισυνταγματική.

⁷ Arkansas, Idaho, Indiana, Kentucky, Mississippi, Missouri, North Dakota, South Dakota, Utah.

⁸ «A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.»

Πολλαπλές δικαστικές προσφυγές ακολούθησαν, και μόλις 5 ημέρες μετά, ο Ομοσπονδιακός Δικαστής Πρωτοδικών David Urias εξέδωσε προσωρινή απόφαση [αναστολής](#) του μέτρου. Στις 15 Σεπτεμβρίου, η Κυβερνήτης εξέδωσε [τροποποιητική](#) διαταγή, συγκεκριμενοποιώντας την απαγόρευση οπλοκατοχής και περιορίζοντας την μόνον σε δημόσια σχολεία, δημόσια πάρκα, ή σε έτερες περιοχές προβλεπόμενες για παιχνίδι παιδιών (όχι σε όλους τους δημόσιους χώρους) που πληρούν σωρευτικά τα προαναφερθέντα κριτήρια εγκληματικότητας και υγειονομικής περίθαλψης. Ο Δικαστής [επέκτεινε](#) την αναστολή εφαρμογής της διαταγής έως 11 Οκτωβρίου 2023. Αν και η αρχική και η τροποποιητική διαταγή έληξαν στις 7 Οκτωβρίου 2023, οι εκπρόσωποι της Κυβερνήτου δήλωσαν ότι υπάρχει ο στόχος να επεκταθεί η περίοδος ισχύος της τροποποιητικής διαταγής τουλάχιστον 1 φορά για ακόμη 30 ημέρες.
